

Høringsvar til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper

DH takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til vejledning om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, herunder pædagogiske principper.

DH vil gerne kvittere for, at der i vejledningen er flere gode elementer om at sikre en værdig behandling af mennesker med betydeligt og varigt nedsat psykisk funktionsevne med udgangspunkt i kendskab til den enkelte borger suppleret af relevante eksempler. DH opfordrer til at centrale begreber som værdighed og social tryghed defineres i vejledningsteksten.

DH savner, at forebyggelselementet bliver skrevet tydeligere og tidligere frem i teksten. Tilsvarende opfordrer vi til, at der lægges større vægt på den læring, der skal finde sted, når der er blevet givet tilladelse til magtanvendelse med henblik på at nedbringe og forebygge magtanvendelse fremadrettet. Endvidere opfordrer DH til, at vejledningsteksten suppleres af yderligere eksempler til at konkretisere særligt de nye bestemmelser om hjælp til hygiejne og brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi mv. i forhold til, hvilken vurdering der skal ligge forud for en evt. magtanvendelse og mindsteindgrebsprincippet.

Proportionalitetsprincippet

DH savner, at proportionalitetsprincippet fremgår af opstillingen i kapitel 4 punkt 9 på s.9. I samme kapitel under punkt 12 savner vi ligeledes, at proportionalitetsprincippet skrives frem ved, at der bør være en vurdering af, hvilken konsekvens borgerens handling eller mangel på samme har, forud for en evt. magtanvendelse. Endvidere bør der indledningsvist i vejledningen som en del af proportionalitetsprincippet opfordres til, at der i afvejningen af et evt. magtindgreb bør tages med i vurderingen, hvilken mental og social konsekvens magtanvendelsen vil have for den enkelte person.

Husorden

I kapitel 10 c om husorden opstår der uklarhed om, hvorvidt der kan anvendes sanktioner med afsæt i en husorden. DH opfordrer til, at der tydeligere skelnes mellem de to typer beskrevne husordner: En husorden, der er fastsat i et bo- eller dagtilbud, som den regelsættet omhandler, eller en husorden efter almenboliglovens § 40, der kan medføre sanktioner. Ved en hurtig gennemlæsning af kapitlet kan det medføre tvivl, om der må anvendes sanktioner ved en husorden fastsat i et bo- eller dagtilbud.

Tryghedsskabende velfærdsteknologier

I forhold til tryghedsskabende velfærdsteknologi i kapitel 10 vil DH opfordre til, at der også er en bemærkning om brug af velfærdsteknologier på fællesarealer. Da der træffes afgørelse om brug af tryghedsskabende velfærdsteknologi på individuelt niveau, er det uklart, hvordan det forholder sig med velfærdsteknologiske løsninger som fx faldmætter på fælles arealer. Tilsvarende vil vi opfordre til, at der tilføjes en bemærkning om at tage fornyet stilling til tryghedsskabende velfærdsteknologi ved tilflytning af nye beboere i de boliger, hvor der er installeret tryghedsskabende velfærdsteknologi, da der altid er tale om en individuel afgørelse.

Forebyggelse og læring

I afsnittet om læring i kapitel 5 opfordrer DH til, at fokus på at forebygge behovet for magtanvendelser skrives frem. Tilsvarende vil DH opfordre til, at der i kapitel 10 i afsnittene om lås på dør og tryghedsskabende velfærdsteknologi i de korte afsnit om perioden tilføjes, at der i den gældende periode så vidt muligt skal arbejdes for at magtindgreb undgås.

Magt eller tvang

I udkastet til vejledningen anvendes både begreberne magt, tvang og tvangsmæssige foranstaltninger. Indimellem bruges begrebet tvang og tvangsmæssige foranstaltninger synonymt med magt. DH opfordrer til, at der skelnes klart mellem de to begreber, og at vejledningen gennemgås for fejlbrug af begrebet tvang og tvangsmæssige foranstaltninger.

Demens eller udviklingshæmning

Lovgivningen om magtanvendelser og andre indgreb i selvbestemmelsesretten skelner på visse niveauer mellem handi-capmålgruppen og demensmålgruppen. Nogle typer funktionsnedsættelser medfører en forhøjet risiko for udvikling af demens, som fx målgruppen af mennesker med udviklingshæmning. I praksis kan der opstå usikkerhed for disse målgrupper om, hvilken del af lovgivningen der er gældende. DH opfordrer til, at det præciseres, at personer med en varig funktionsnedsættelse, der efterfølgende tildrager sig demens eller lignende sygdom fortsat vil være omfattet af reglerne vedrørende personer uden demens.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen
formand